

Benchmarking av frilandsodling i Nyland

- Överblick av frilandsodling i Finland
- Benchmarking
- Jämförelse av frilandsodling mellan olika regioner
- Kontrakt & eko produktion
- Diskussion om skillnader mellan regionerna

Överblick av frilandsodlingen i Finland

- Frilandsodlings företag: 2708 st
- Odlad areal: 19131 ha → Grönsaker, bär & frukt upptar 18757 ha (resten plantskolor och snittblomma)
- Medelstorlek: 7,06 ha
- Tunnelodling: 25 ha jordgubbar & 22 ha hallon
- Producent organisationer:

Närpes Grönsaker, 37 växthusproducenter

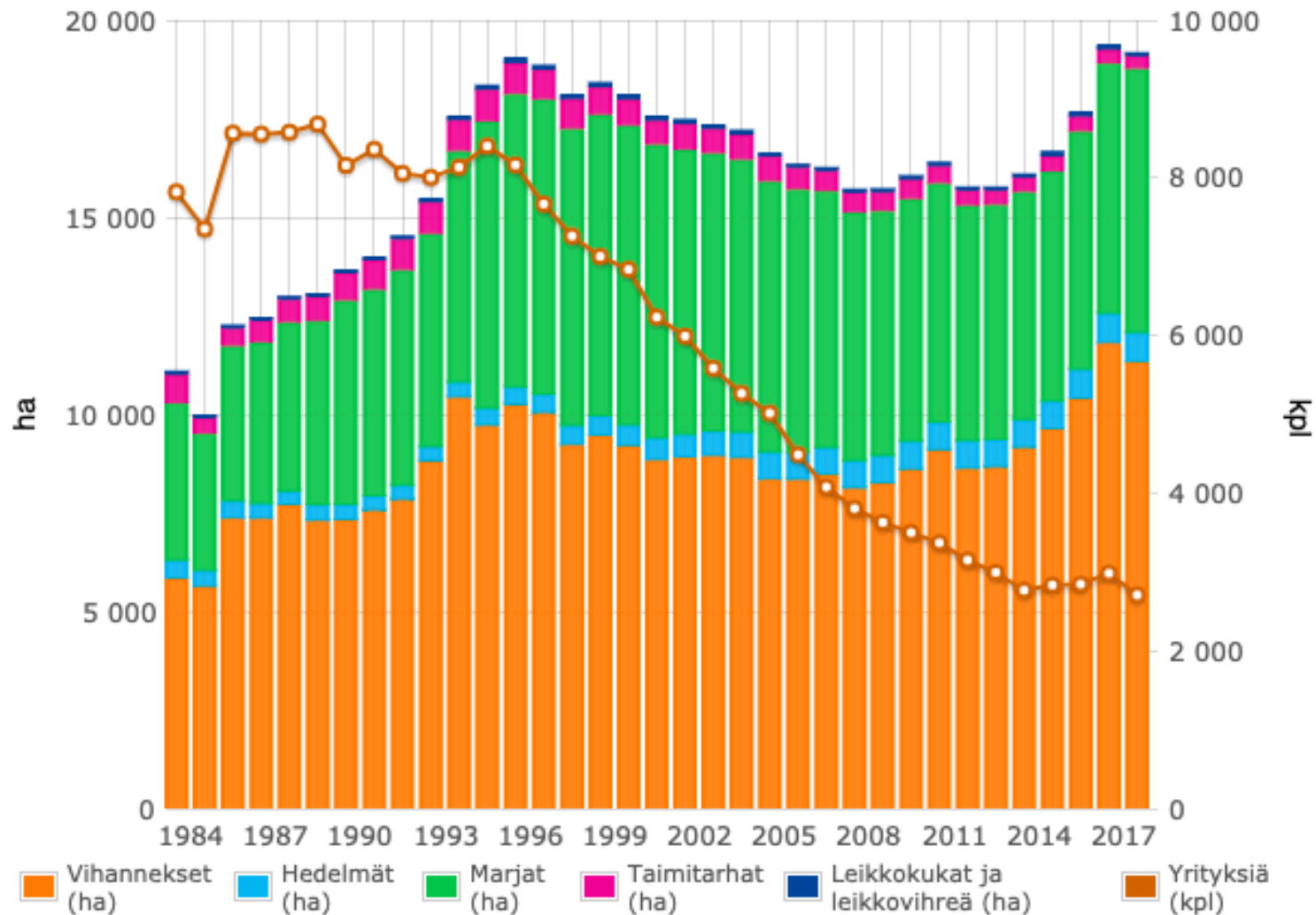
Ålands Trädgårdshall, 113 odlare

Vihannes Laitila Oy, runt 80 delägare + runt 200 kontraktsodlare

Leppävirran Marja Osuuskunta, runt 20 odlare

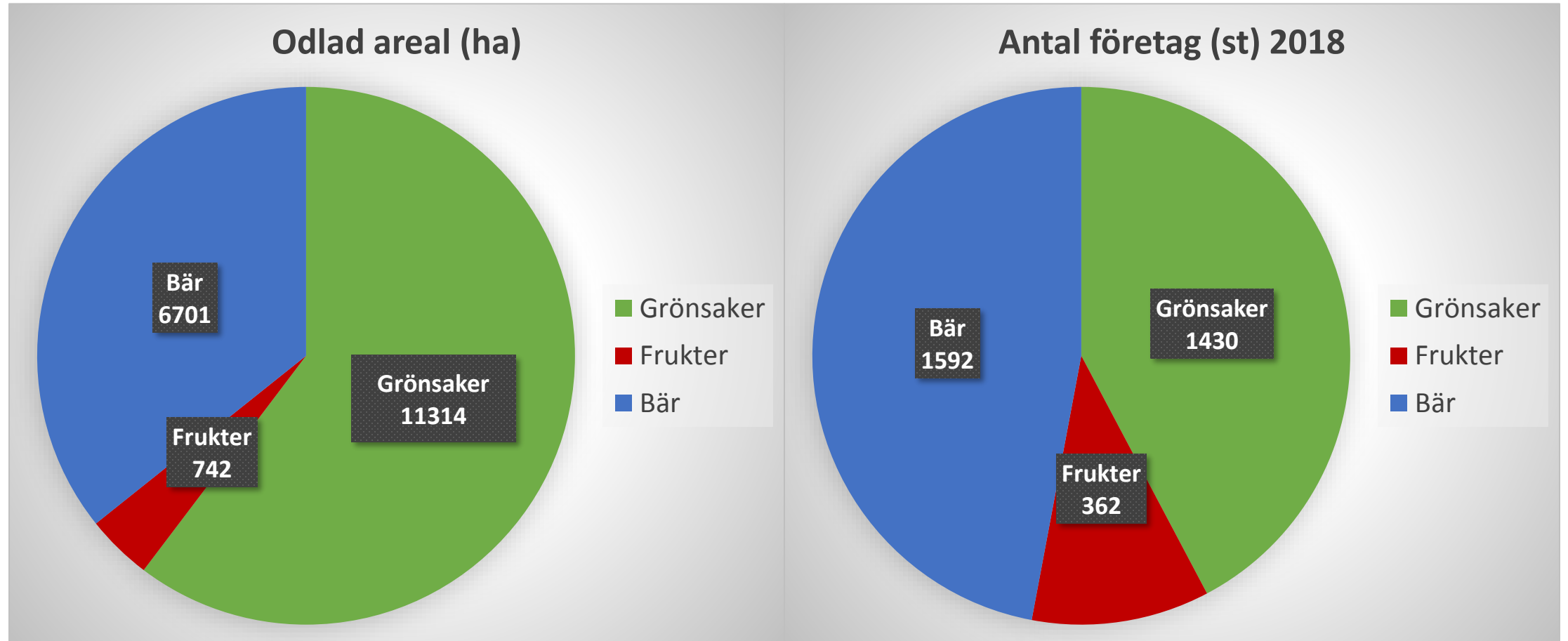
Överblick av frilandsodlingen i Finland

Avomaatuotannon jakautuminen 1984-

Lähde: SVT: Luonnonvarakeskus, Puutarhatilastot.

Överblick av frilandsodlingen i Finland

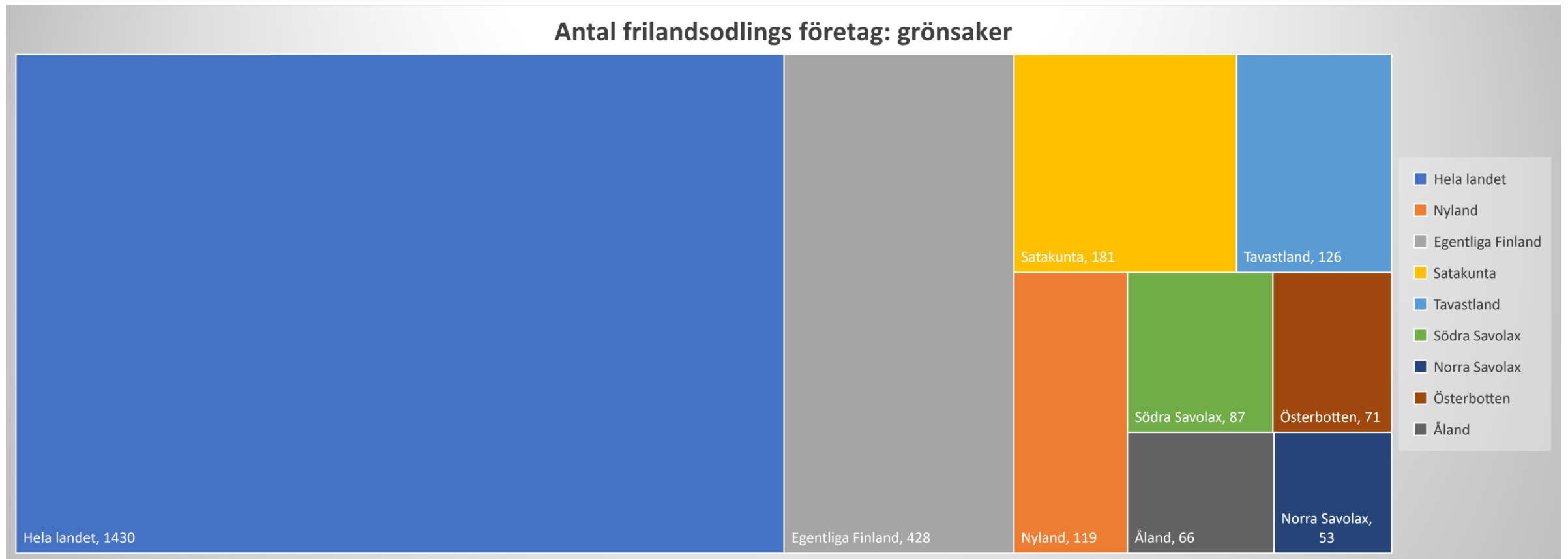

Benchmarking

- En jämförelse av det egna företagets verksamhet, metoder och resultat med motsvarande företag
- Används för att utveckla det egna företaget och förbättra företagets resultat
- Ingen egentlig statistik på ekonomiska nyckeltal, Taloustohtori har 15 st gårdar i sin statistik, vilket är för lite för att kunna analysera. Den enskilda gården påverkar resultaten oproportionerligt mycket...
- Ifall man är intresserad av att jämföra sin egen produktion går det smidigt att bokföra arbetstimmar, insatsmängder, kg/ha, per skifte/växt i t.ex. Excel. All information man samlar kan man sedan använda för att förstå sin egen produktion bättre t.ex. vilken växt är dyr, långsam att producera? Är det värt priset?
- Till följande jämför vi statistik av en del nyckeltal från frilandsproduktion i Nyland och andra regioner. Regionerna blev valda på basis av total skörd på minst 5000 tusen kg av grönsaker och bär/frukt

Jämförelse av frilandsodlingen

- Nyland har relativt många företag och är 3 störst i odlad areal
- Egentliga Finland och Satakunta är överlägset störst i odlad areal och antal företag

Jämförelse av frilandsodlingen

- Odlad areal ha / antal företag

Nyland 12,5 ha

Egentliga Finland 8,7 ha

Satakunta 12,6 ha

Tavastland 7,2 ha

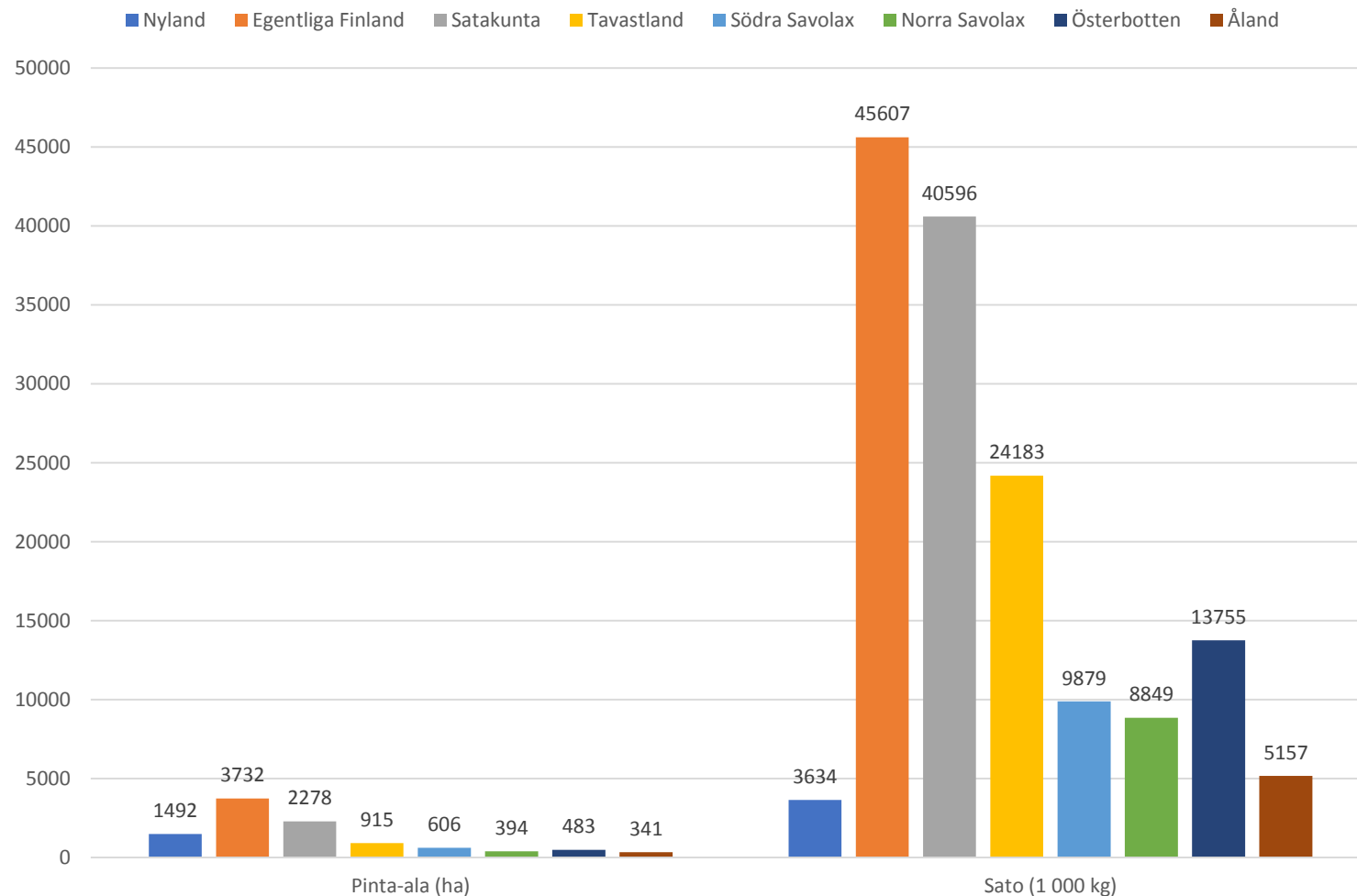
Södra Savolax 6,9 ha

Norra Savolax 7,4 ha

Österbotten 6,8 ha

Åland 5,2 ha

Grönsaker: Odlad areal (ha) & total skörd (1000 kg) 2018

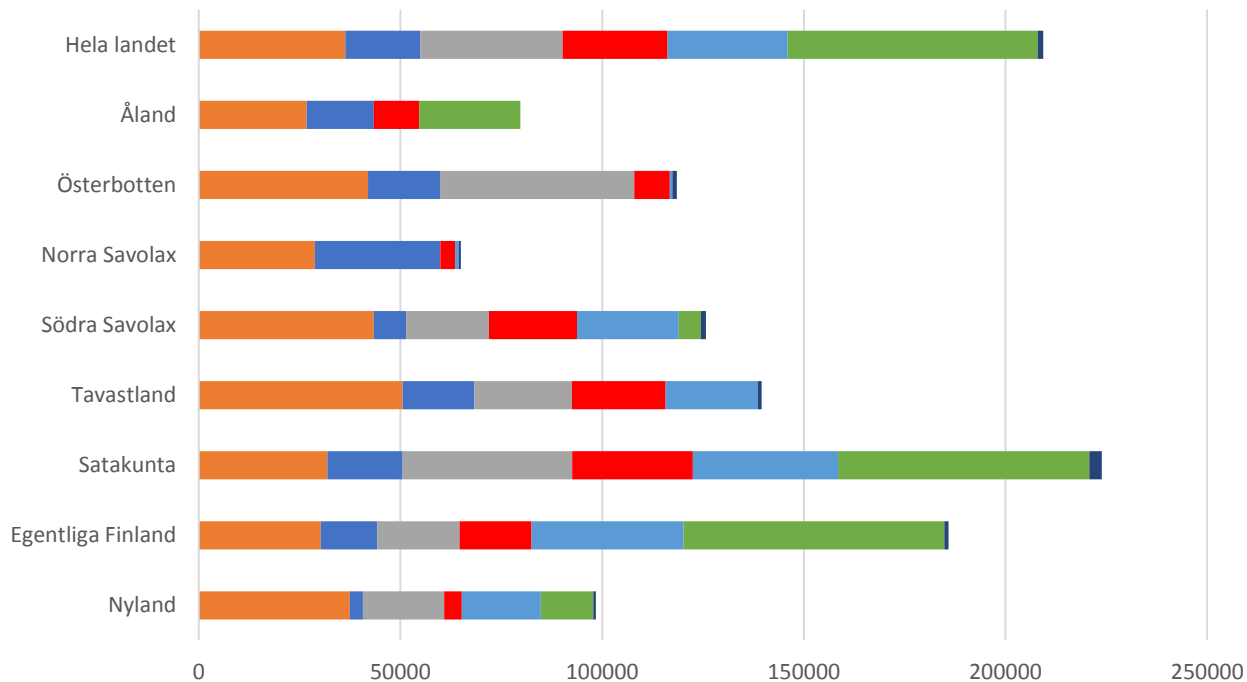

De mest odlade grönsakerna i Finland från volym perspektiv (1000 kg)

Odlad ha	Morot	Matlök	Vitkål	Rödbeta	Kålrot	Frilandsgurka	Ärt
Hela landet	1833	1254	542	464	359	147	4717
Skörd 1000 Kg	Morot	Matlök	Vitkål	Rödbeta	Kålrot	Frilandsgurka	Ärt
Hela landet	66624	23201	19160	12062	10691	9140	6292

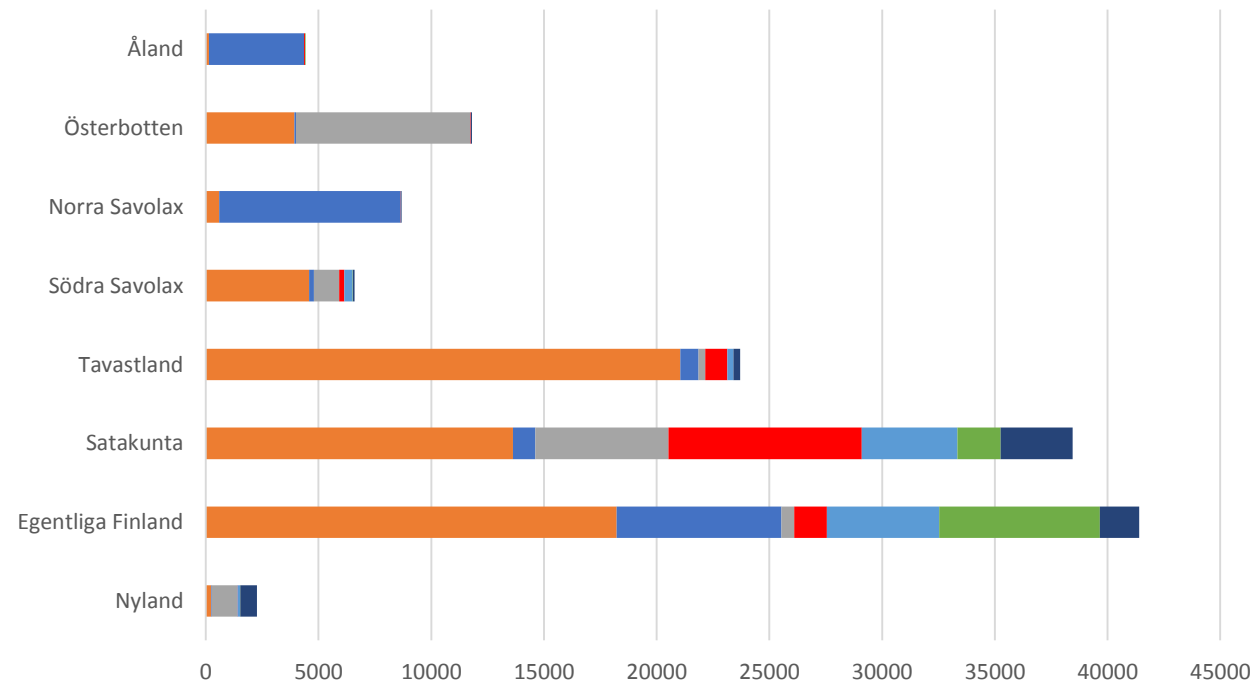
Skörd (kg/ha) 2018

Morot Matlök Vitkål Rödbeta Kålrot Frilandsgurka Ärt

Skörd (1000 kg) 2018

Morot Matlök Vitkål Rödbeta Kålrot Frilandsgurka Ärt

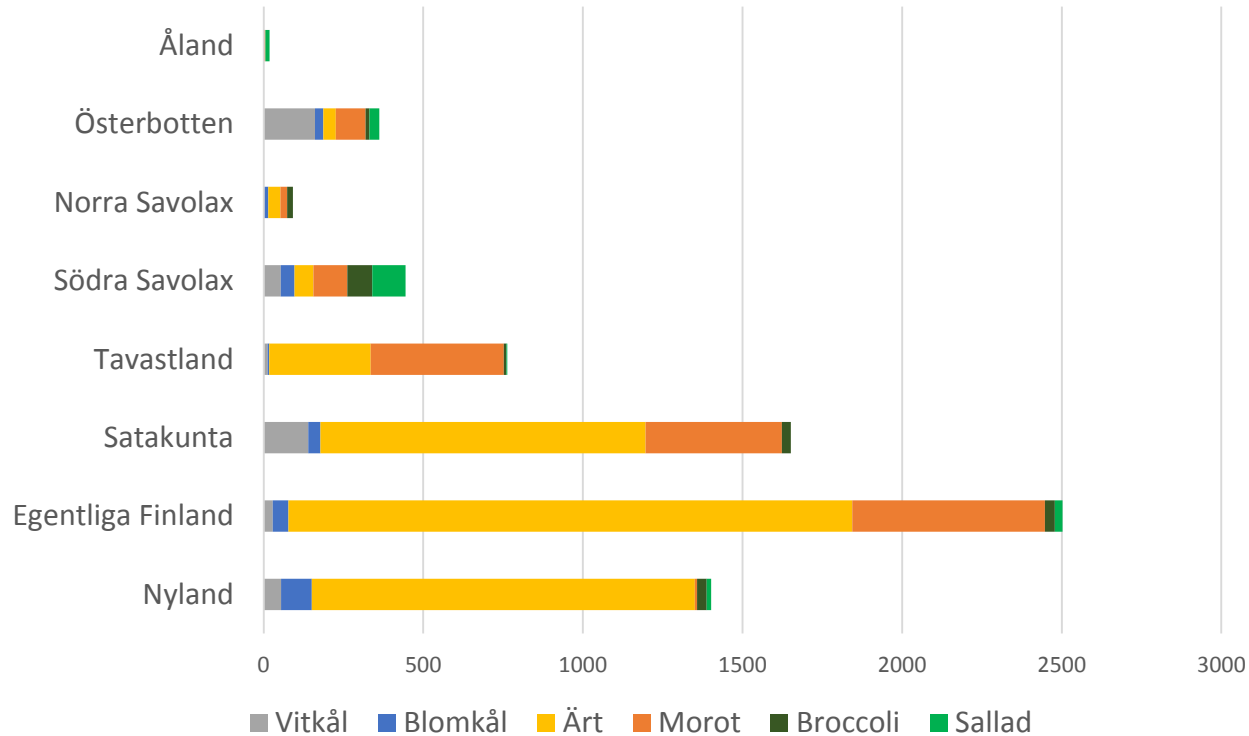

Jämförelse av frilandsodlingen

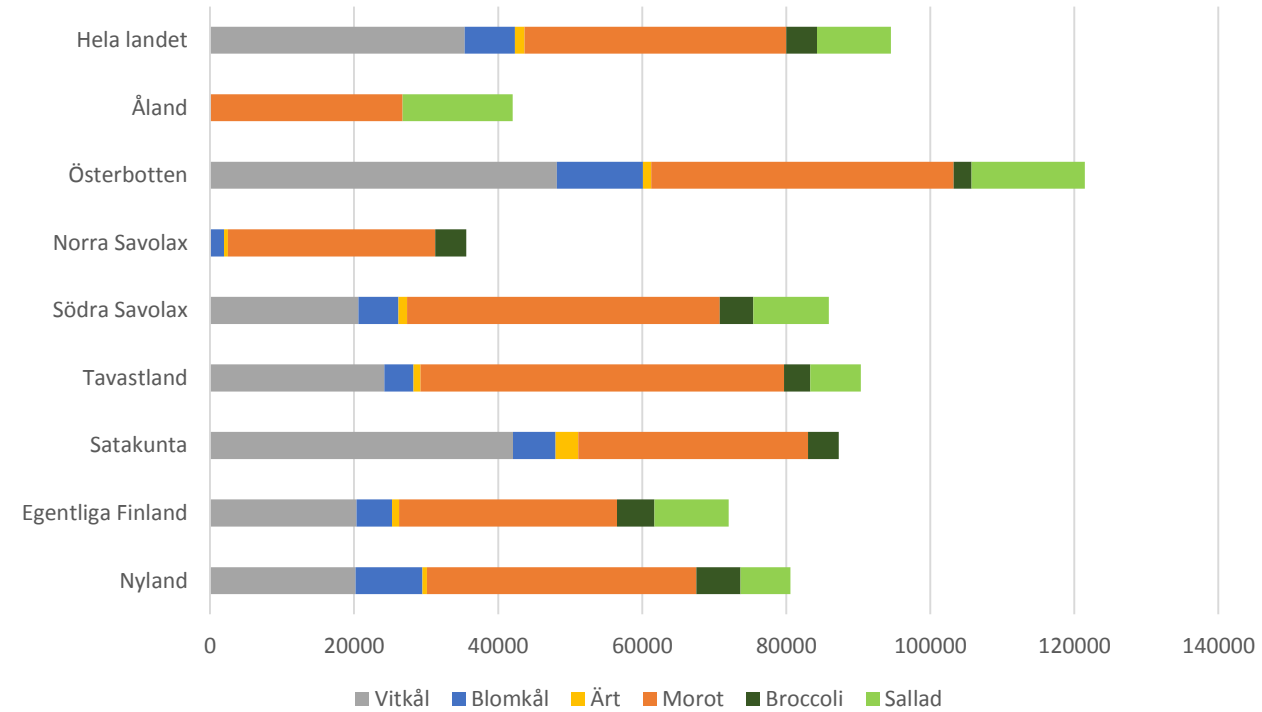
Odlad areal och snittskördar av de 6 mest odlade grönsakerna 2018 ur Nyländskt perspektiv

Ordning enligt totalt producerad volym (1000 kg)

Odlad areal (ha) 2018

Skörd kg/ha 2018

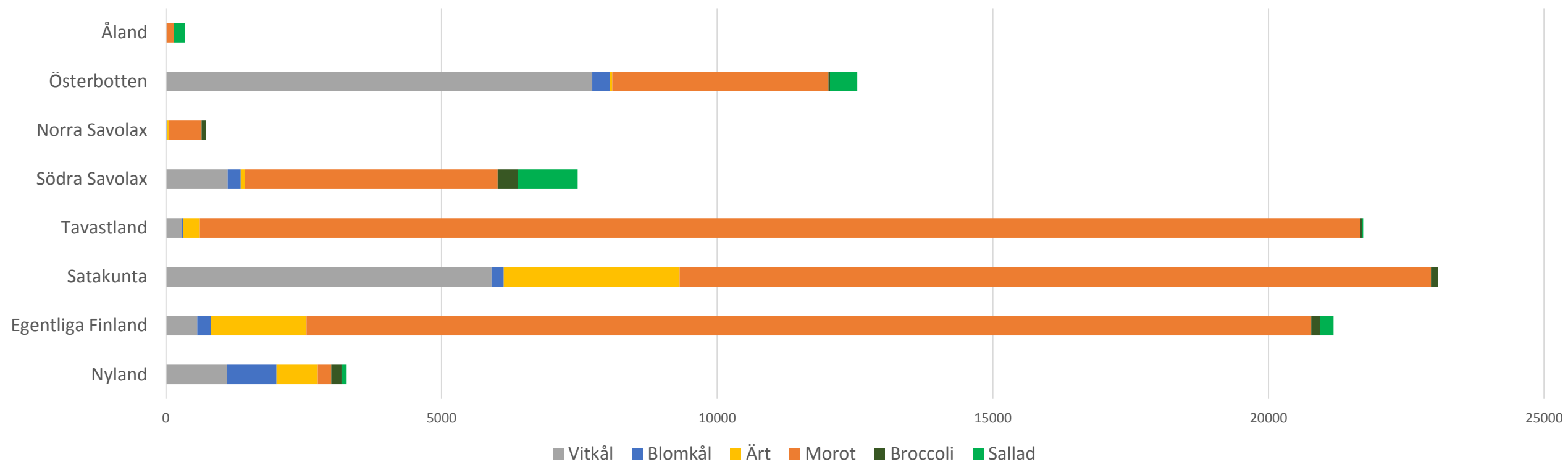
Jämförelse av frilandsodlingen

De 6 mest producerade grönsakerna i Nyland, ordning enligt volym

Från Nylands perspektiv: Blomkål, broccoli produceras mycket i relation till andra regioner

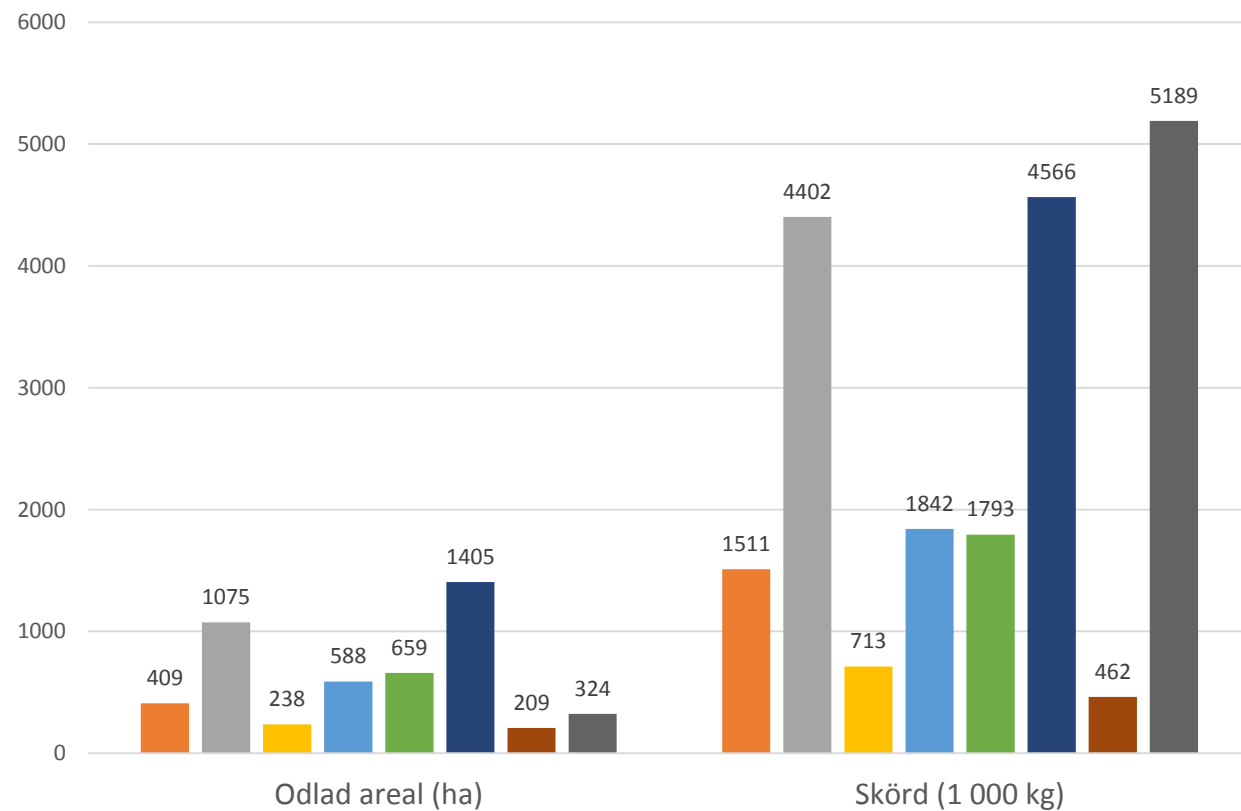
Skörd 1000 Kg	Vitkål	Blomkål	Ärt	Morot	Broccoli	Sallad
Hela landet	19160	2202	6292	66624	1089	2629

Skörd (1000 kg) 2018

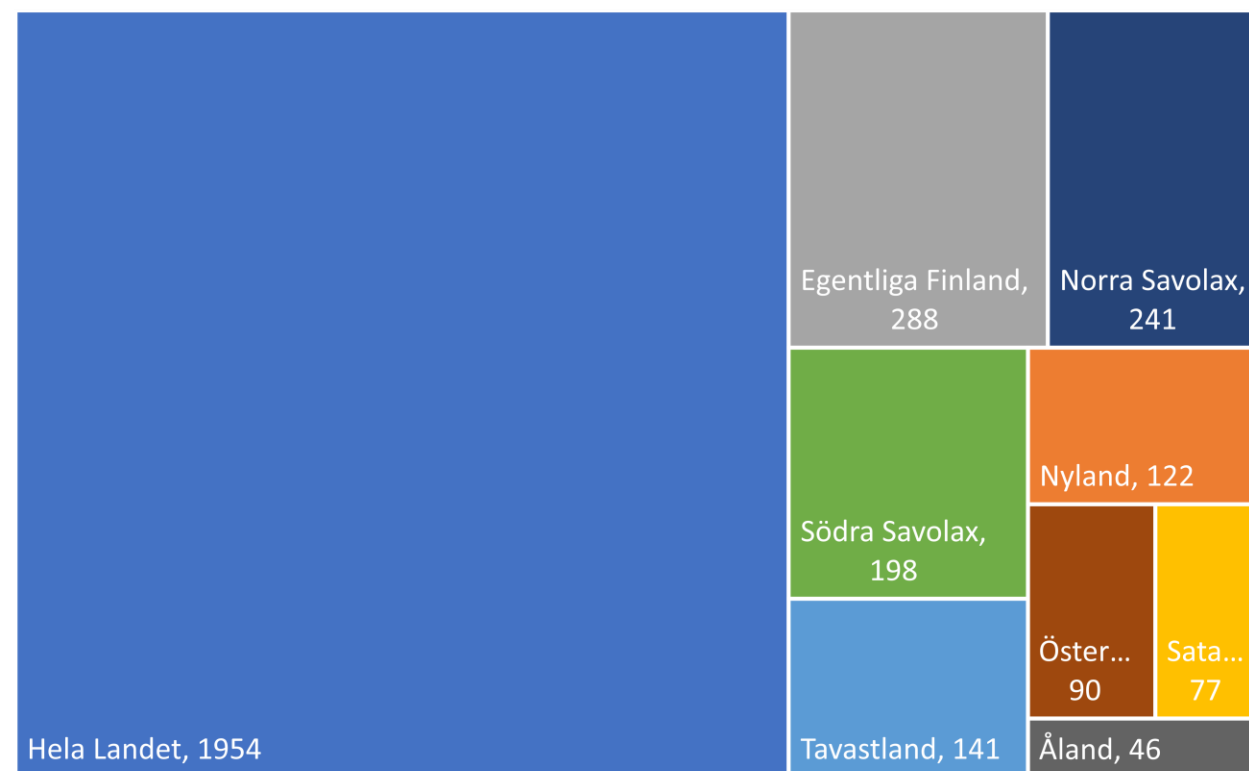
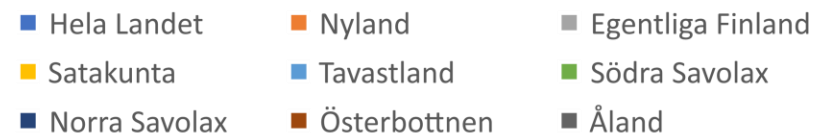

Bär & frukt

Odlad areal (ha) och skörd (1000 kg) bär & frukt 2018

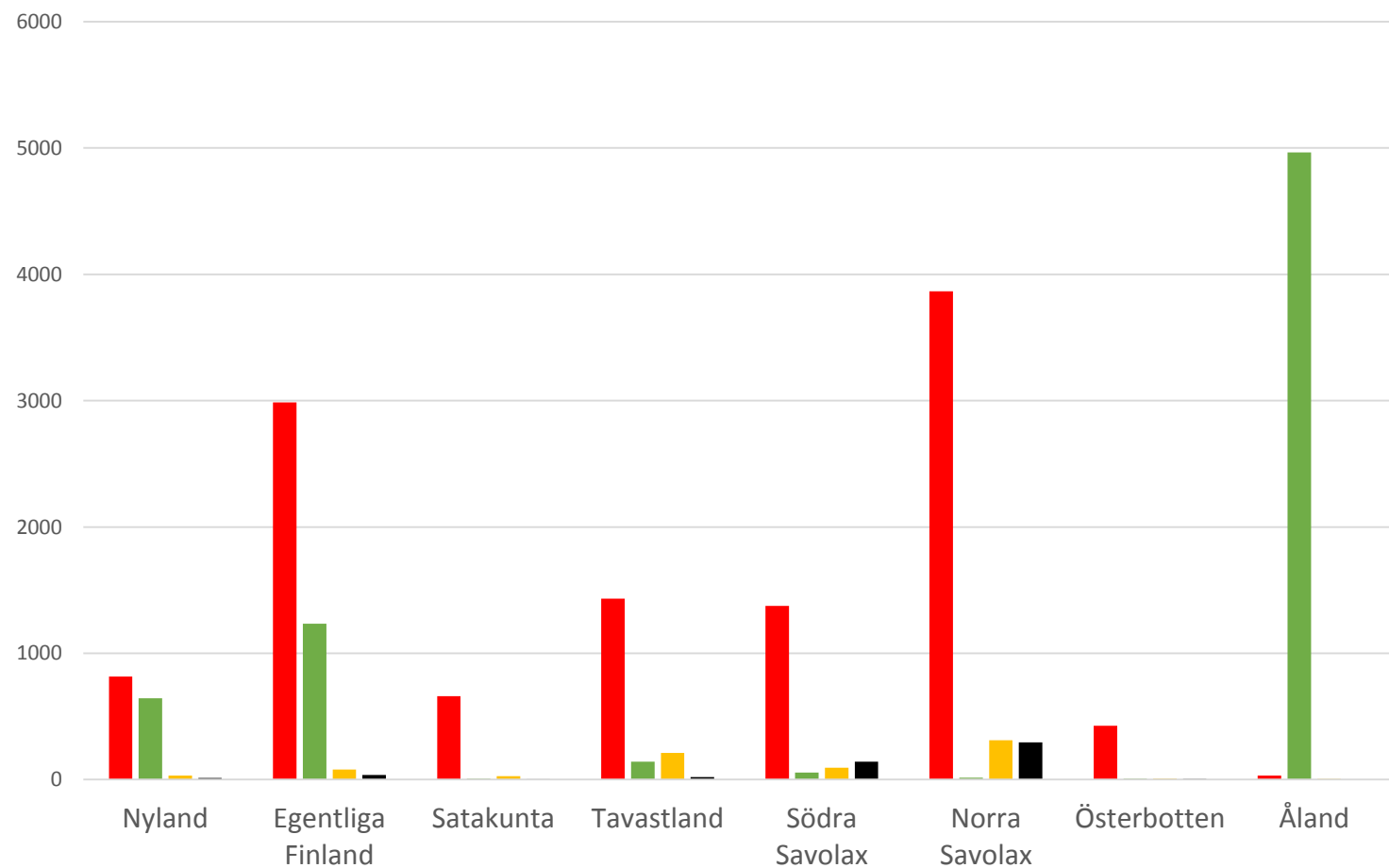
Frukt & bär företag 2018

Bär & frukt

Skörd (1000 kg) 2018

Jordgubbar Äpple Hallon Svarta vinbär

Odlad areal (ha)/företag

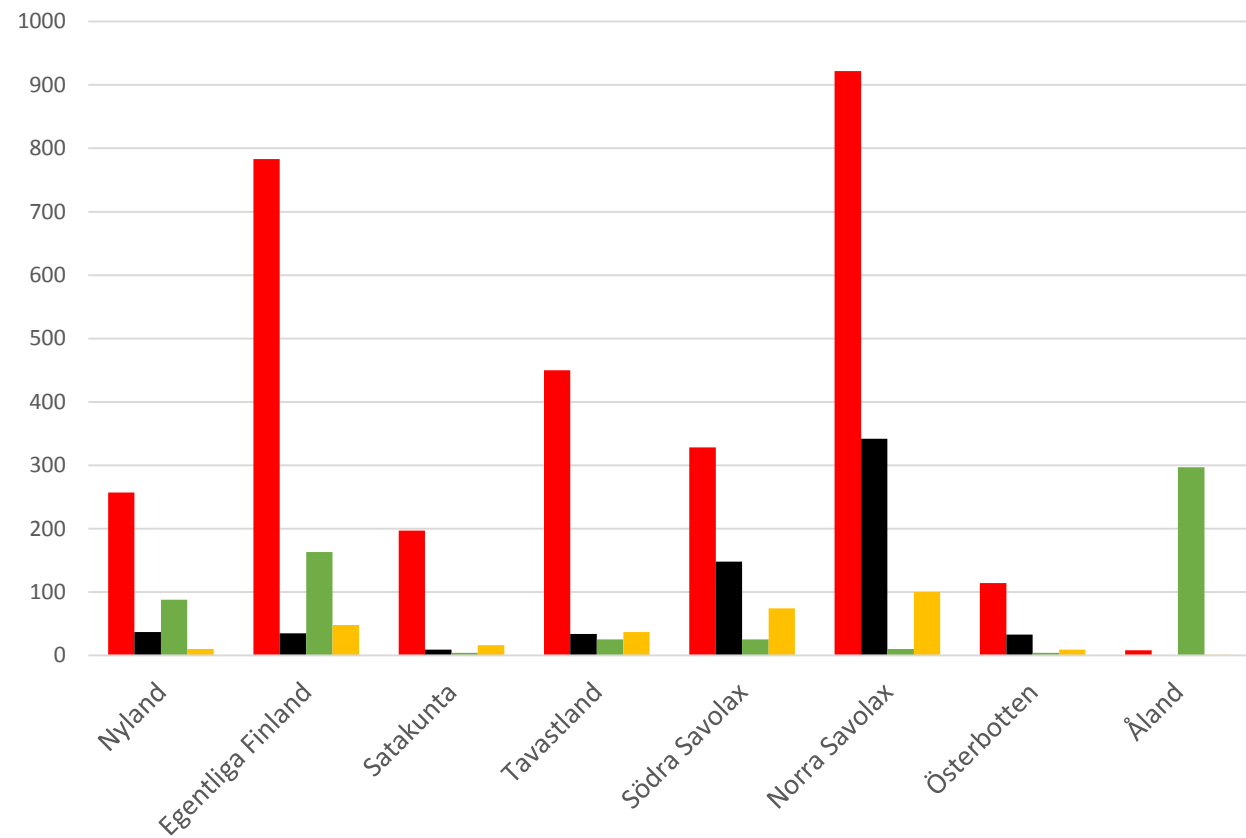
Hela Landet	3,8
Nyland	3,4
Egentliga Finland	3,7
Satakunta	3,1
Tavastland	4,2
Södra Savolax	3,3
Norra Savolax	5,8
Österbotten	2,3
Åland	7,0

Odlad ha	Jordgubbar	Äpple	Hallon	Svarta vinbär
Hela landet	4155	673	396	1527
Skörd 1000 kg	Jordgubbar	Äpple	Hallon	Svarta vinbär
Hela landet	15333	7196	949	990

Bär & frukt

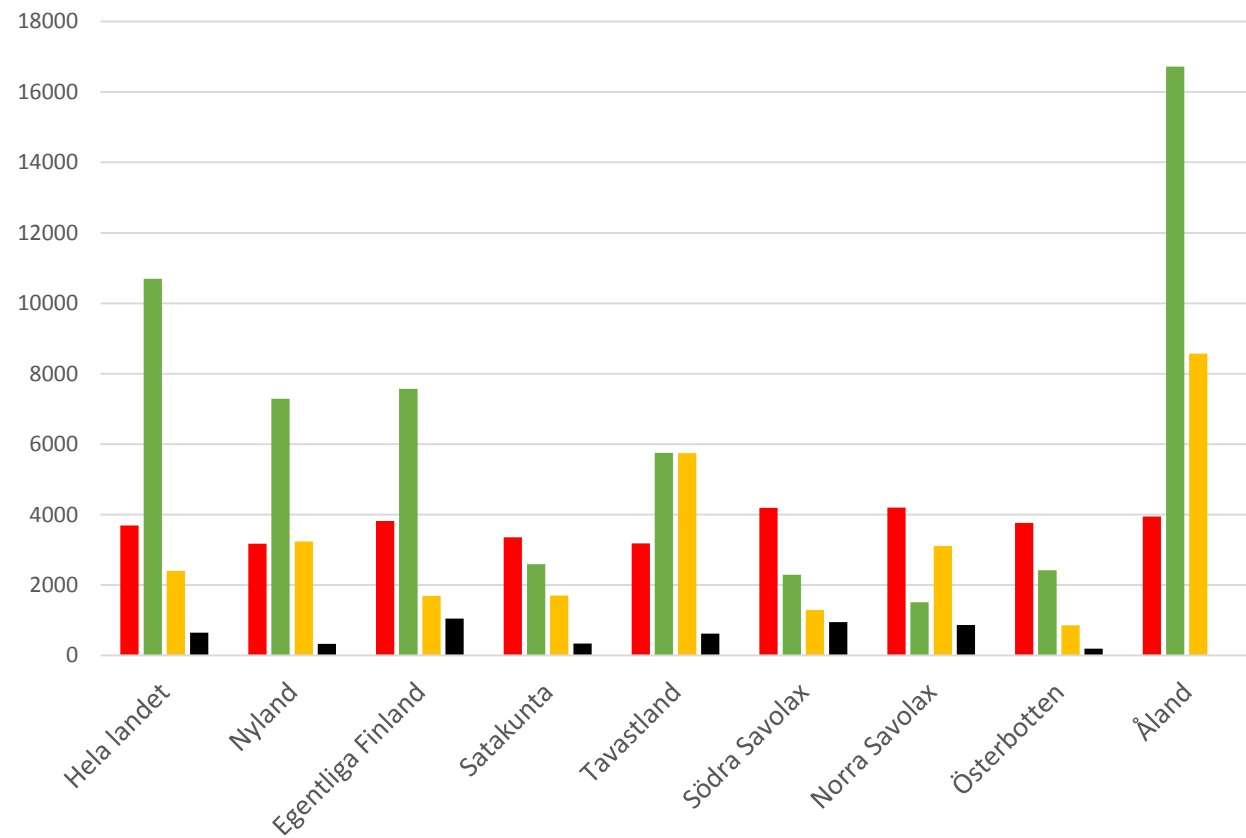
Odlad areal (ha) 2018

Jordgubbar Svarta vinbär Äpple Hallon

Skörd kg/ha 2018

Jordgubbar Äpple Hallon Svarta vinbär

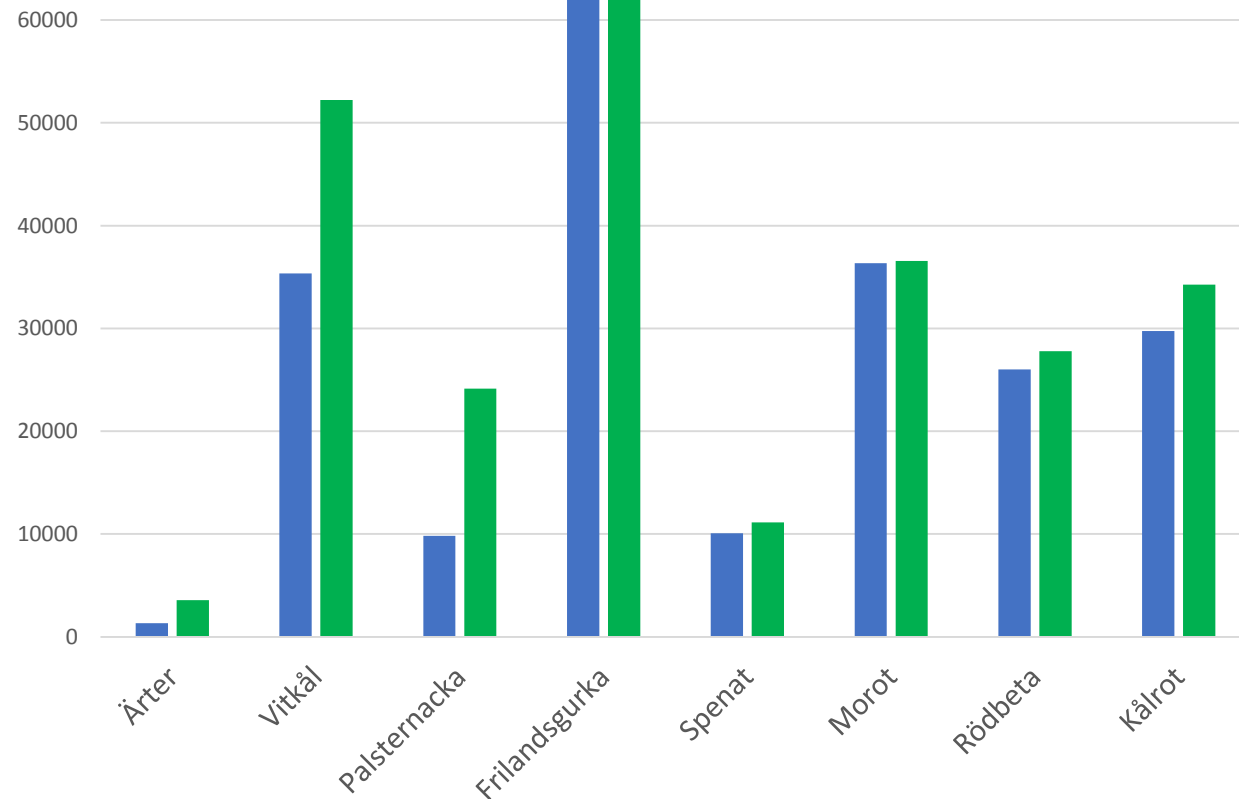

Kontraktssodling grönsaker

Kontraktssodling 2018	Ärter	Vitkål	Palsternacka	Frilandsgurka	Spenat	Morot	Rödbeta	Kålrot
Areal (ha)	843	98	29	89	44	493	246	135
Skörd (1 000 kg)	3010	5116	700	5650	490	18020	6834	4626

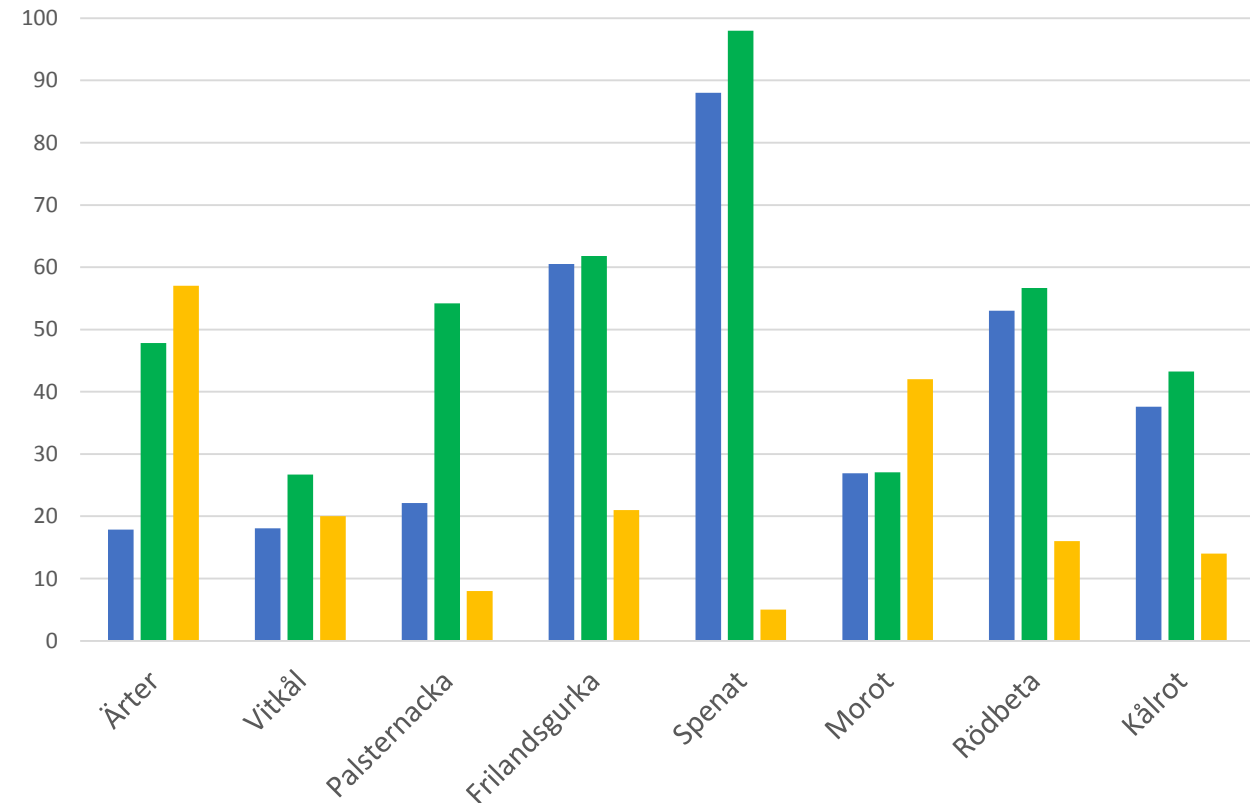
Jämförelse av skörd (kg/ha) Hela landet och kontraktssodling

■ Hela landet skörd (kg/ha) ■ Kontraktssodlare skörd (kg/ha)

Kontraktssodlingens % andel av hela landets areal (ha) och skörd (1000 kg)

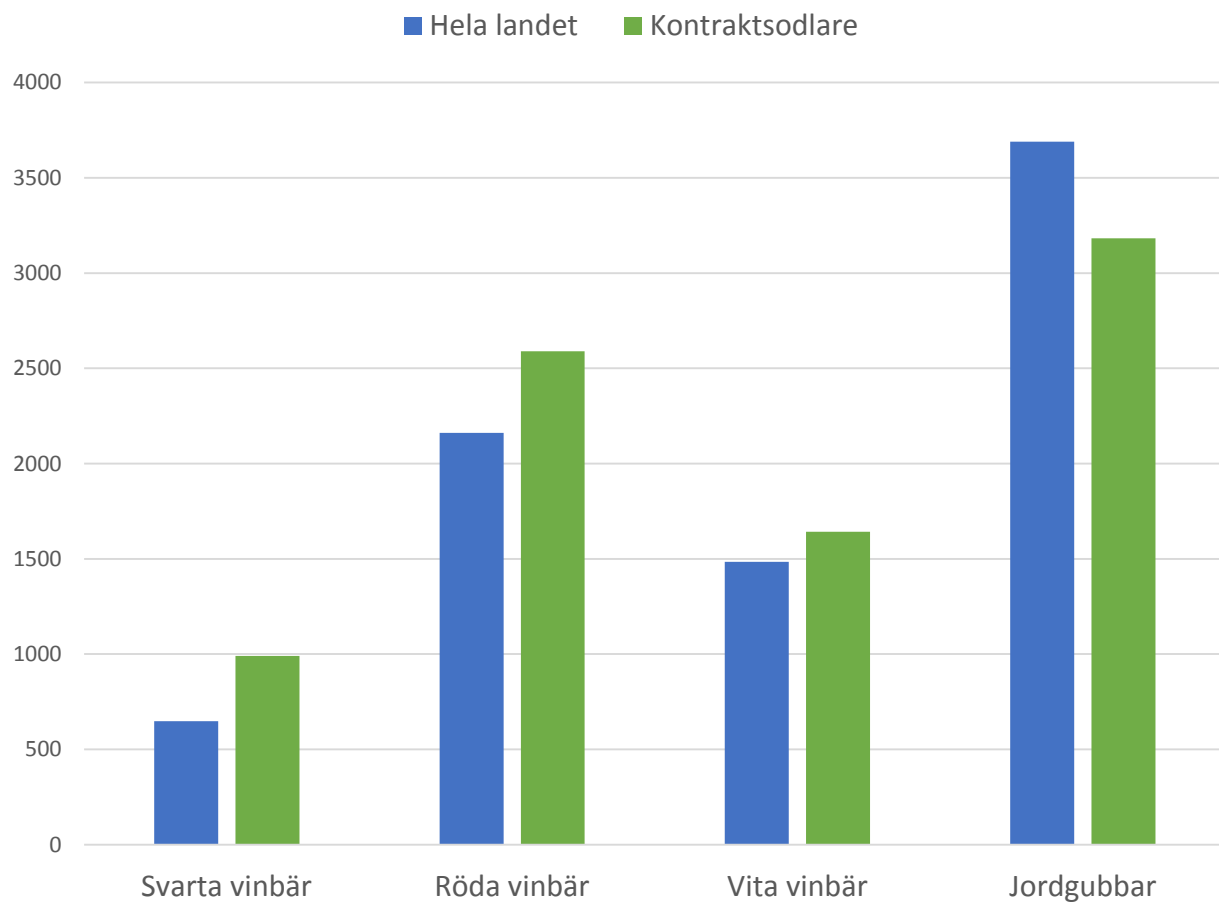
■ Odlad areal % ■ Skörd % ■ Företag (st)

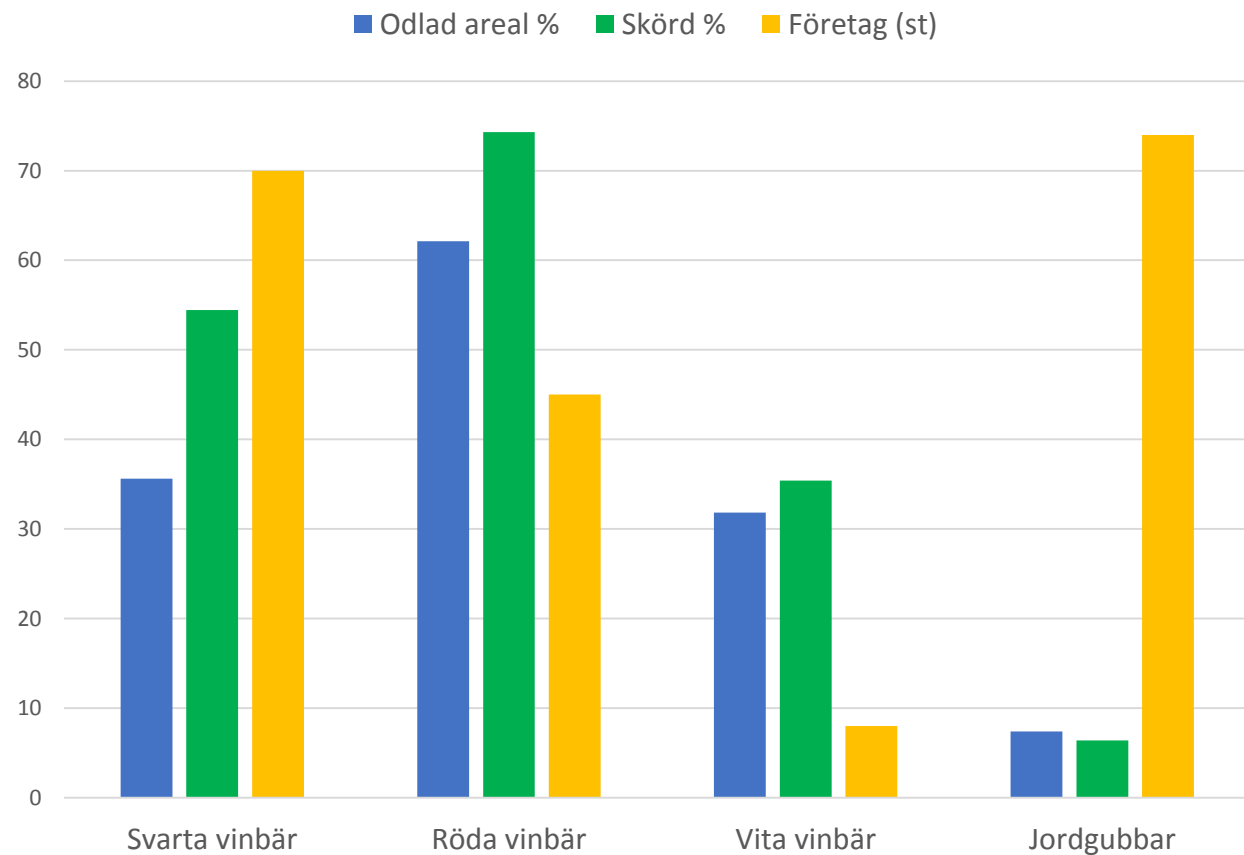
Kontraktssodling bär

Kontraktssodling 2018	Svarta vinbär	Röda vinbär	Vita vinbär	Jordgubbar
Areal (ha)	544	105	14	307
Skörd (1 000 kg)	539	272	23	977

Jämförelse av skörd (kg/ha) hela landet och kontraktssodling

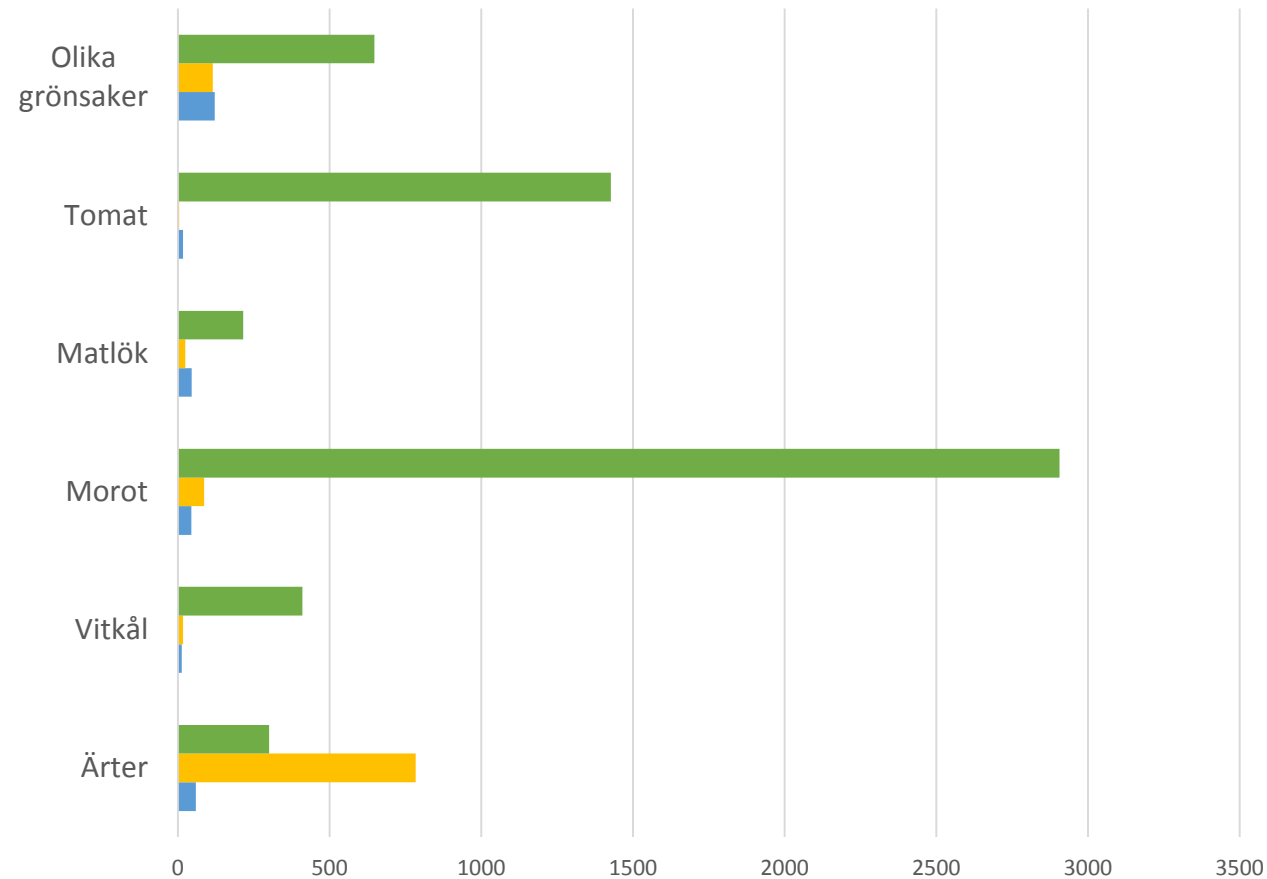
Kontraktssodlingens % andel av hela landets areal (ha) och skörd (1000 kg)

Eko produktion

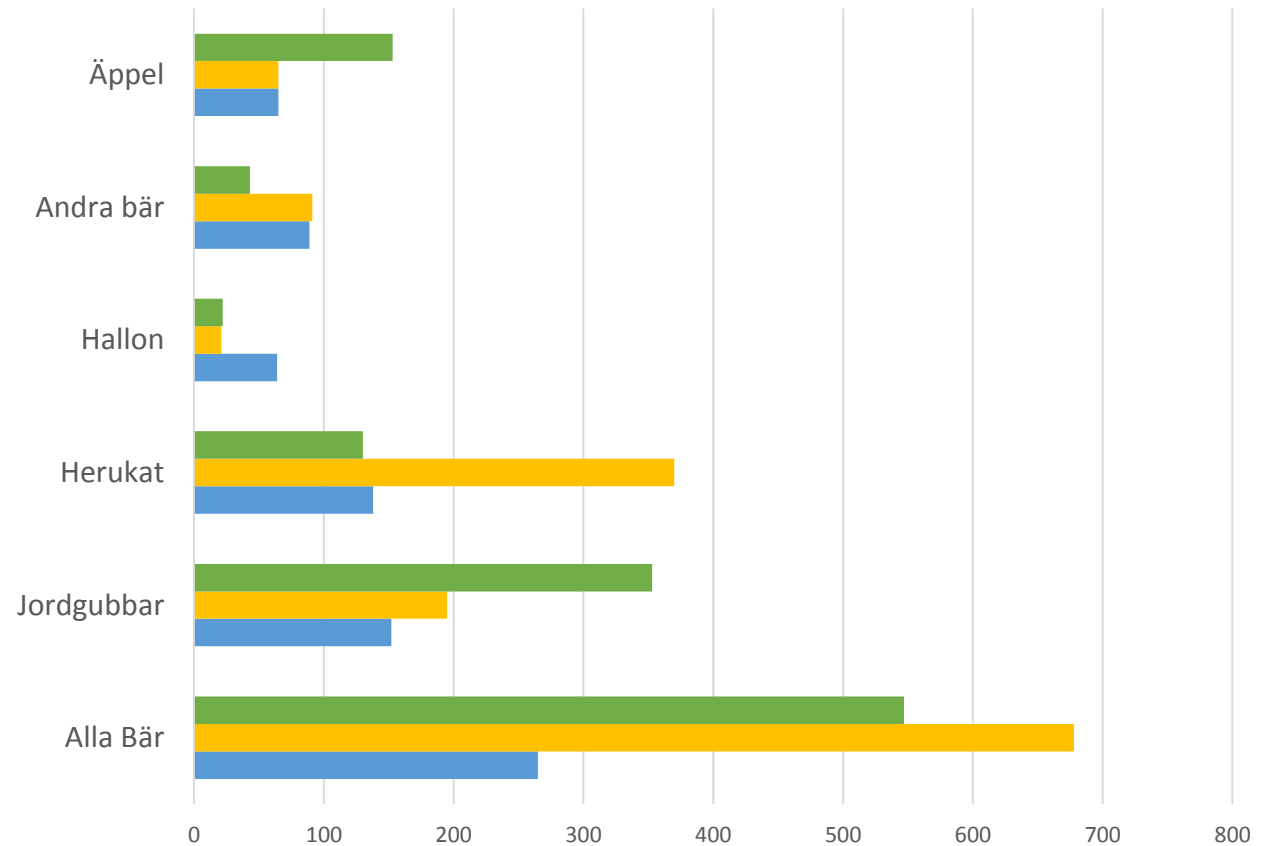
Ekologisk areal & skörd av frilandsodling 2018

■ Skörd (1 000 kg) ■ Odlad areal (ha) ■ Företag (st)

Ekologisk areal & skörd av bär och äppel 2018

■ Skörd (1 000 kg) ■ Odlad areal (ha) ■ Företag (st)

Vad beror dessa skillnader på?

- Svårt att använda benchmarking då det inte finns tillgänglig data om frilandsföretagens bolagsform samt ekonomiska nyckeltal enligt region och produktion (grönsaker, bär, frukt) därför måste vi se på data knuten till produktion → behov av bokföringsgårdar?
- Skulle även vara intressant att kolla hur mycket produktionen är värd med pålitligare prisdata
- Flera regioner har specialiserat sig inom produktion av en viss gröda och står för stora marknadsandelar
- Olika regioner har olika möjligheter enligt växtperiod och nederbörd → ända förklaringen?

Att tänka på

- Satsa på storskalighet? Tävla med de effektivaste företagen → mekanisering
- Nisch: eko, specialväxter (hur stor är marknaden?) eller integration med konsumenten t.ex. CSA?
- Producent organisationer = Möjligt att bygga ett brand, krav på verksamhetsplan ifall organisationen vill bli stödberättigad (4,1 % av den årliga omsättningen + tillägg på 0,5 % andel som endast får användas som kris stöd). Möjlighet att ansöka om investeringsstöd (t.ex. packeri & gemensamma maskiner)
- Nära till huvudstadsregionen = konsumenter... Hur göra konsumenten till en del av din trädgård?
- Utbildning i form av gårdsbesök?
- Vilka är era bästa / lönsammaste växter? Varför?

Vilka är era största utmaningar?

- Tidsbrist i arbetet / brist på arbetskraft / samarbete
- Vilket arbete tar mest tid, varför?
- Försäljning & marknadsföring
- Lagringskapacitet
- Vad efterfrågas / vad ska man odla?
- Vilka växter tycker ni skulle fungera i Nyland, odlingsmässigt?
- Hurdan maskinpark?

Källor

EIP AGRI: https://ec.europa.eu/eip/agriculture/sites/agri-eip/files/eip-agri_fg_benchmarking_final_report_2016_en.pdf

FAO: <http://www.fao.org/uploads/media/4-BenchmarkingInternLores.pdf>

LUKE: SVT: Luonnonvarakeskus, Puutarhatilastot. Stasisiken är från 2018.

SVT: Luonnonvarakeskus, Puutarhatilastot; Maaseutuvirasto, maaseutuelinkeinohallinnon tietojärjestelmä 2012-2013; Elintarviketurvallisuusvirasto Evira, Luomurekisteri 2007-2011

SVT: Luonnonvarakeskus, Maatalouden rakennetutkimus 2016

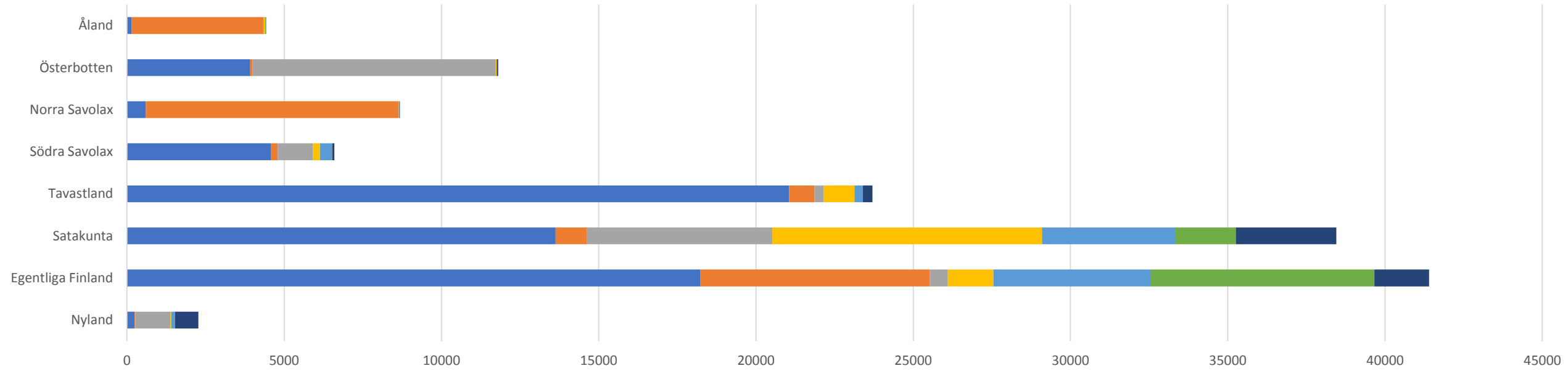
Hamk: https://www.hamk.fi/wp-content/uploads/2018/08/2018-02-13_PUUTARHATUOTANTO_SUOMESSA_2040.pdf

Tack

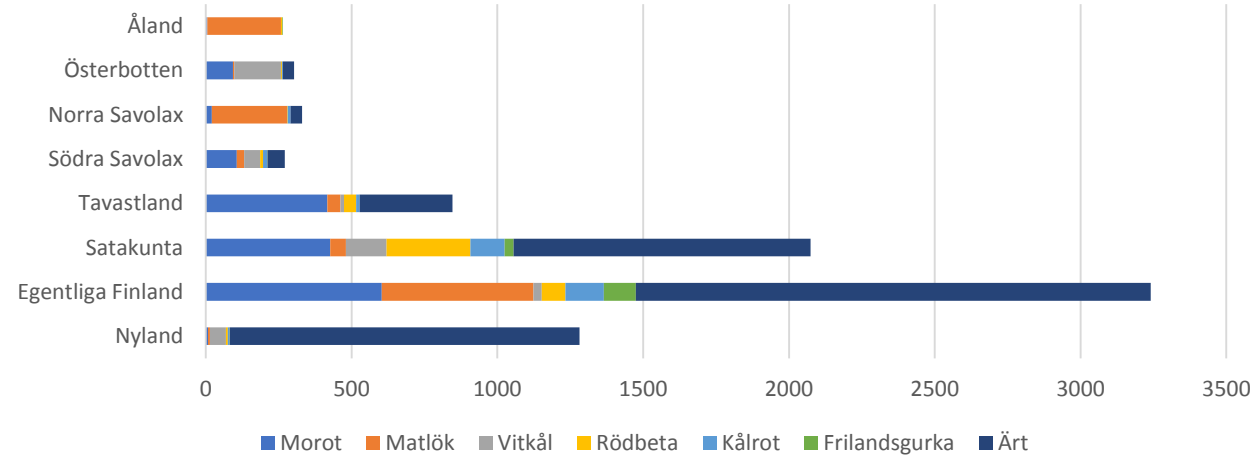
Bilder: äppel **©maaseutuverkosto** Kuvaaja: Lietso Oy
Pumpor o lök o dill/perun + gurka+ paprika+ blomkål + kål I
åker Kuvaaja: Heli Sorjonen
Jordgubbar Kuvaaja: Contum O salladbänk + salad tractor
Kuvaaja: Contum O
Sipulin viljely Kuvaaja: Yrjö Tuunanen

Skörd (1000 kg) 2018

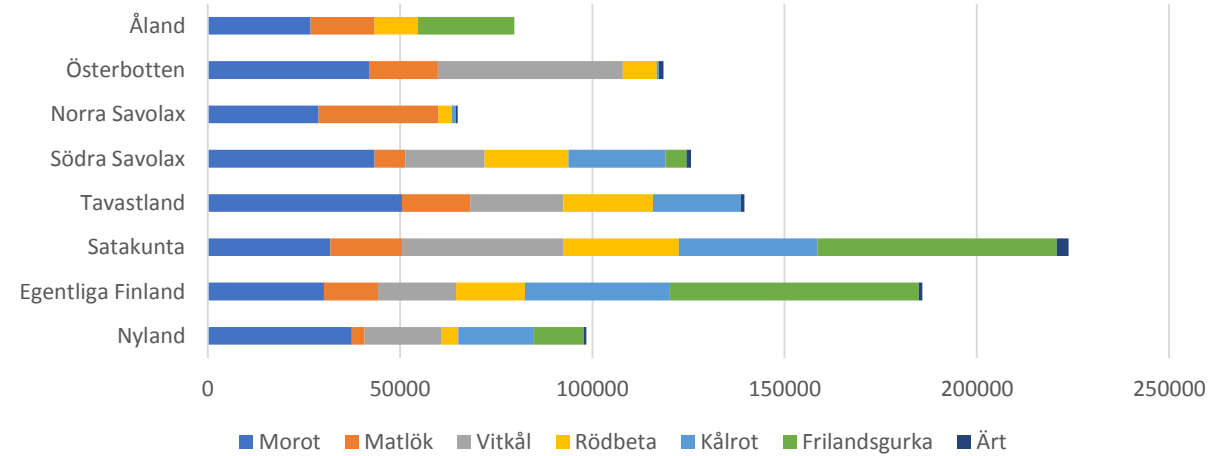
■ Morot ■ Matlök ■ Vitkål ■ Rödbeta ■ Kålrot ■ Frilandsgurka ■ Ärt

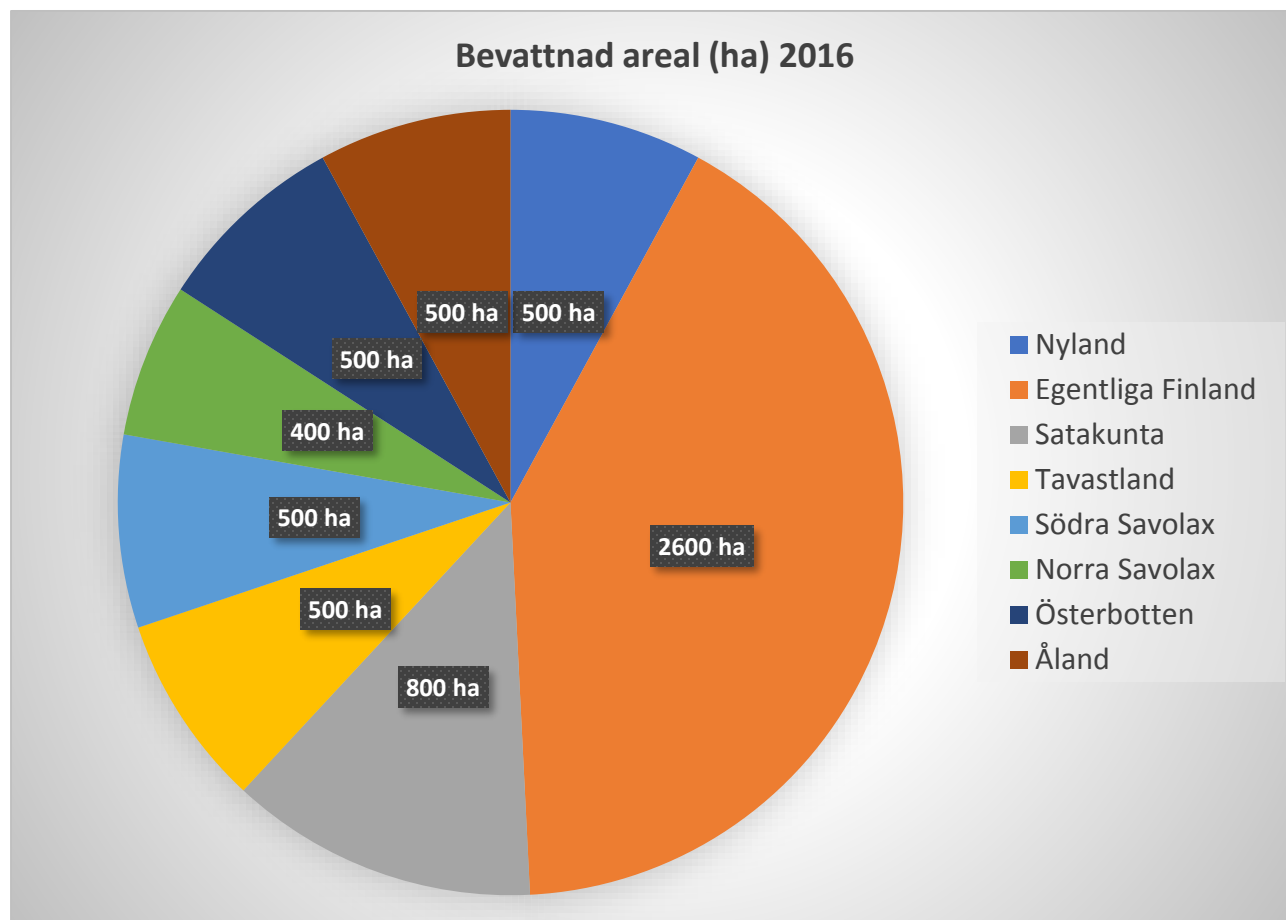
Odlad areal (ha) 2018

Skörd (kg/ha) 2018

Bevattning

Arealen är bevattnad mot torka minst 1 gång.
Växthus och frostskydds bevattning räknas inte med

Till den bevattnade arealen räknas frilandsgrönsaker,
bär, frukt, åker